

สุนทรียะของภาพถ่ายมุมสูงจากโดรน กรณีศึกษาการถ่ายภาพนักปั่นจักรยานทางไกล

Drone Photography Aesthetics: Exploring the Drone Photograph for Cycling

เจตน์จันทร์ เกิดสุข * และ ลัทธสิทธิ ทวีสุข **

Jatechan Kerdsuk * & Lattasith Taweasuk **

Email : atechan@yahoo.com ; iamstonesleep@gmail.com

วันที่รับบทความ 22 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ 1 มีนาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ 30 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสุนทรียะของภาพถ่ายจากโดรนกรณีการถ่ายภาพนักปั่นจักรยานทางไกล ผ่านมุมมองของภาพ องค์ประกอบของภาพ และเวลาในการจับจังหวะของภาพ ปรากฏว่าภาพถ่ายที่ได้จากโดรน มีลักษณะพิเศษและสร้างสุนทรียะเฉพาะตัว ซึ่งแตกต่างจากการถ่ายภาพภาคพื้นดินโดยทั่วไป การศึกษาสามารถสรุปรูปแบบของภาพถ่ายจากโดรนได้ออกมาเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ ภาพถ่ายระยะไกลมุมสูง ภาพถ่ายระยะกลางมุมสูง และภาพถ่ายระยะกลางมุมบน นอกจากนี้ยังค้นพบว่าถึงแม้การถ่ายภาพโดรนจะให้อิสระในการถ่ายภาพมุมสูง แต่มีข้อจำกัดในการสื่อความหมายของภาพ จึงจำเป็นต้องอาศัยการถ่ายภาพภาคพื้นดินเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจน การถ่ายภาพโดรนจึงเป็นสุนทรียะที่มีความเฉพาะตัว เน้นการสื่อสาร สภาพแวดล้อมของวัตถุมากกว่าตัววัตถุ

คำสำคัญ: สุนทรียะ / ภาพถ่ายจากโดรน / ปั่นจักรยาน

Abstract

This article aims to study the aesthetics of drone photography in the case of long-distance cycling event through the camera angles,

* อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนานาชาติสแตมฟอร์ด

* Lecturer, Faculty of Communication Arts and Designs, Stamford International University

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** Lecturer, Educational Technology and Innovation Program, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

photography compositions and moments. The drone photographs produce special characteristics within the photograph as well as its aesthetics that only drone is capable of, in which are different from on land photography. The study found that there are three different kinds of drone photograph including: high long-shot, high medium-shot and medium top view. Even though, the drone photography has freedom for taking high angle photos but there are limitations to communicate meanings. So, it is necessary to include ground photography unit to communicate meanings clearly. To communicate through drone photography is very unique in a way that it communicates the context of subject rather than the subject.

Keywords: Aesthetics / Drone Photography / Cycling

บทนำ

ในปัจจุบันอุปกรณ์ถ่ายภาพโดรนเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย หลังจากการพัฒนาอุปกรณ์ให้มีขนาดเล็กลง ลักษณะการใช้งานที่ง่ายขึ้น และสามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์มือถือได้แทบทุกชนิด ทั้งยังสามารถสั่งการได้ด้วยมือ หรือคำสั่งเฉพาะที่ทำให้โดรนเคลื่อนไหวและบันทึกภาพโดยไม่ต้องมีมนุษย์ควบคุม อย่างไรก็ตามการถ่ายภาพโดรนยังมีข้อจำกัดหลายอย่างซึ่งช่างภาพมืออาชีพยังจำเป็นต้องอาศัยการควบคุมด้วยมือ (manual) เพื่อให้ได้มุมมอง และองค์ประกอบของภาพตามที่ใจต้องการ เพื่อให้ได้สุนทรียะที่งดงามของภาพถ่าย

ความพิเศษของการใช้โดรนในการถ่ายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวจะทำให้ได้มุมมองของภาพจากมุมสูงที่กล้องธรรมดาทั่วไปไม่สามารถถ่ายได้ (Hollman, 2020) อีกทั้งต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เฉพาะนอกเหนือจากนี้ช่างภาพยังต้องมีความรู้เบื้องต้นในเรื่องการบังคับโดรนผ่านอุปกรณ์ควบคุมที่ไว้ควบคุมการบิน ปรับมุมมองของกล้อง และการกดชัตเตอร์หรือบันทึกภาพ โดยระยะทางและความสูงในการบินขึ้นอยู่กับสัญญาณระหว่างอุปกรณ์ควบคุมกับตัวโดรน (Chen, et al. 2015) อ้างอิงจากกฎการบินพลเรือนของไทย การบินโดรนห้ามบินสูงเกิน 90 เมตรจากจุดขึ้นบิน และควรอยู่ในระยะที่สามารถมองเห็นได้ นอกจากนี้ยังมีกฎหมายห้ามบินในระยะที่มีตึกสูง หรือระยะ 9 กิโลเมตรจากสนามบิน ดังนั้นการถ่ายภาพโดยโดรนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ทั้งกฎหมายและทักษะในการบิน เพื่อให้การถ่ายภาพมีความปลอดภัยและได้ภาพตามที่ต้องการ

สุนทรียะของภาพที่ได้จากโดรนจึงต่างจากกล้องทั่วไปโดยสิ้นเชิง การคิดค้นหาวิธีการถ่ายภาพมุมสูง Hollman (2020) ได้กล่าวไว้ว่าเกิดจากการพัฒนาอาวุธสำหรับทหาร เพื่อใช้ในการสืบข้อมูลสถานที่ หรือตำแหน่งของศัตรู หลังจากนั้นวิศวกรได้นำเทคโนโลยีมาพัฒนาโดรนสำหรับการถ่ายภาพมุมสูง และพัฒนาจนช่างภาพทั่วไปสามารถใช้ได้ในทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ O'Hagan & Serafinelli (2022) ได้ค้นพบว่าการคิดค้นภาพมุมสูงนั้น เกิดขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ. 1908 ซึ่งเป็นการติดตั้งกล้องกับนกพิราบ เพื่อให้ได้มุมมองที่แตกต่างไปจากกล้องถ่ายภาพทั่วไป อย่างไรก็ตามภาพที่ได้อาจไม่ได้เป็นภาพที่ต้องการ แต่ถือเป็นประตูปานแรกของการเรียนรู้การถ่ายภาพ

จากมุมมองของสายตานก อย่างไรก็ตามก่อนที่ช่างภาพจะได้รู้จักโดรน การถ่ายภาพมุมสูง ช่างภาพสามารถถ่ายได้ด้วยการขึ้นเฮลิคอปเตอร์หรือเครื่องบินพลเรือนมีคนขับในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 (Stichelbaut, 2006) แต่เนื่องจากค่าใช้จ่ายนั้นอยู่ในงบประมาณที่สูงมาก และไม่สามารถควบคุมความสูงหรือความเร็วได้ตามความต้องการ เนื่องจากข้อจำกัดในวิธีการบินของเครื่องบินที่มีขนาดใหญ่

ในปัจจุบันโดรนมีขนาดเล็กเท่าฝ่ามือ พกพาสะดวก และสามารถบินได้ประมาณ 30 – 45 นาที และคนทั่วไปสามารถใช้ได้ (Hollman, 2020) ราคาถูกกว่าหลายเท่าจากการเช่าเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์ขึ้นไปถ่ายภาพมุมสูง (Murat, 2016) จึงทำให้การเก็บภาพมุมสูงด้วยโดรนในปัจจุบันมีความแพร่หลาย จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายภาพในงานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีภาพมุมสูงจากโดรน แสดงให้เห็นว่าสุนทรียภาพถ่ายจากโดรนเป็นสิ่งที่คนทั่วไปให้ความสนใจ และการสร้างผลงานภาพถ่ายจากโดรนมีทั้งช่างภาพและนักวิชาการที่ให้ความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน

โดยที่ผ่านมากมีการศึกษาเรื่องมุมมองจากภาพถ่ายของโดรน ในการถ่ายภาพธรรมชาติ (Hollman, 2020) หรือ ศึกษาเรื่องระยะห่างของ view finder กับ หน้าเลนส์ (Chen et al. 2015) การศึกษาคุณค่าทางสังคมจากภาพที่ได้จากโดรน ซึ่งแสดงให้เห็นบรรทัดฐานใหม่ของการสร้างงานภาพถ่าย (O'Hagan & Serafinelli, 2022) หรือการศึกษาวิจัยการใช้โดรนทำงานเกี่ยวกับพื้นที่เมือง (Boger et al., 2019) และการศึกษาด้านภาษาของภาพถ่ายเมืองจากโดรน (Germen, 2016) แต่ยังไม่พบความที่ปรากฏถึงการศึกษารูปถ่ายจากโดรนที่ใช้งานในเชิงอิเวนต์ของการปั่นจักรยาน ซึ่งสุนทรียะเกี่ยวกับมุมมององค์ประกอบของภาพ และเวลาเป็นสิ่งที่น่าศึกษาจากภาพถ่ายของโดรน ในบทความนี้จึงเห็นความน่าสนใจที่จะศึกษาสุนทรียะของภาพถ่ายจากโดรนโดยใช้อิเวนต์การปั่นจักรยานทางไกลของนักปั่นเป็นกรณีศึกษา

สุนทรียะของภาพถ่ายที่ผ่านมามีการศึกษาอย่างแพร่หลาย ตัวอย่างเช่น การศึกษาสุนทรียะการถ่ายภาพพลุ ดังที่ณัฐวุฒิ สิงห์หนองสง (2565) ได้อธิบายเกี่ยวกับเทคนิคของการสร้างสรรค์ผลงานผ่านองค์ประกอบเส้นนำสายตา ซึ่งเส้นนำสายตาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายของพลุ ซึ่งการถ่ายภาพโดยโดรนเป็นการถ่ายภาพที่ใช้เส้นนำสายตาเป็นองค์ประกอบหลักเช่นเดียวกัน หรืองานของกิตติธัช ศรีฟ้า (2565) ที่กล่าวเกี่ยวกับสุนทรียะในการสร้างสรรค์ภาพถ่ายใต้ทะเล ซึ่งเป็นการที่ถ่ายภาพโดยใช้อุปกรณ์ที่มีความเฉพาะเช่นเดียวกับการถ่ายภาพโดรน และแสดงให้เห็นว่าการถ่ายภาพที่มีลักษณะเฉพาะมักมากับข้อจำกัดที่ช่างภาพควรให้ความสนใจและมีการจัดการอย่างรอบคอบเพื่อให้การสร้างสรรคผลงานภาพถ่ายยังสามารถคงคุณค่าเชิงสุนทรียะ เช่น จังหวะของการถ่ายภาพ และมุมมองของการถ่ายภาพ

บทความนี้จึงมีจุดประสงค์ในการศึกษาสุนทรียะของภาพถ่ายจากโดรน กรณีการถ่ายภาพนักปั่นจักรยานทางไกลผ่านมุมมองของภาพ องค์ประกอบของภาพ และเวลาในการจับจังหวะของภาพ

เนื้อหาสาระ

กระบวนการสร้างสรรค์

ลักษณะของการถ่ายภาพจากโดรนคือการถ่ายภาพมุมสูง ทั้งนี้จากการถ่ายภาพมุมสูงของโดรนหากแบ่งตามระยะของการถ่าย รวมถึงมุมมอง สามารถแบ่งออกได้เป็นเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ ภาพระยะไกลมุมสูง ภาพระยะกลางมุมสูง และภาพระยะกลางมุมบน

1. ภาพระยะไกลมุมสูง วัตถุที่เป็นเนื้อหาหลักของภาพจะมีขนาดเล็กมาก ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการสังเกตว่าภาพนั้นกำลังเน้นจุดใด และเพื่อให้เกิดสุนทรียะของภาพถ่าย การวางองค์ประกอบเส้นนำสายตาเป็นอีกสิ่งที่จะช่วยให้ภาพถ่ายจากโดรนนั้นดูสวยงามขึ้น ตัวอย่างจากภาพที่ 1 สังเกตได้ว่าวัตถุมีขนาดเล็กมาก เนื่องจากโดรนมีการบินอยู่ในระดับสูงมาก จึงเป็นข้อจำกัดของการถ่ายภาพโดรนที่ทำให้การสื่อความหมายของวัตถุไม่ชัดเจน ส่วนถนน และทางเดินริมแม่น้ำ เป็นองค์ประกอบเส้นนำสายตา ซึ่งทำให้วัตถุถึงแม้จะดูเล็กมากในภาพ แต่เส้นนำสายตาจะทำให้วัตถุชัดขึ้นมากกว่าเดิม อีกหนึ่งข้อสังเกตก็คือ จากการถ่ายภาพในระยะไกลนั้นจะทำให้เห็นสถานที่อย่างชัดเจน ซึ่งเนื้อหาของภาพเป็นการเน้นสภาพแวดล้อมโดยรอบของวัตถุ

ภาพที่ 1 ภาพจากโดรนในระหว่างที่นักบินกำลังประชุมงานกัน

ภาพที่ 2 ภาพจากโดรน ในระหว่างที่นักบินกำลังบินผ่านทางโค้ง

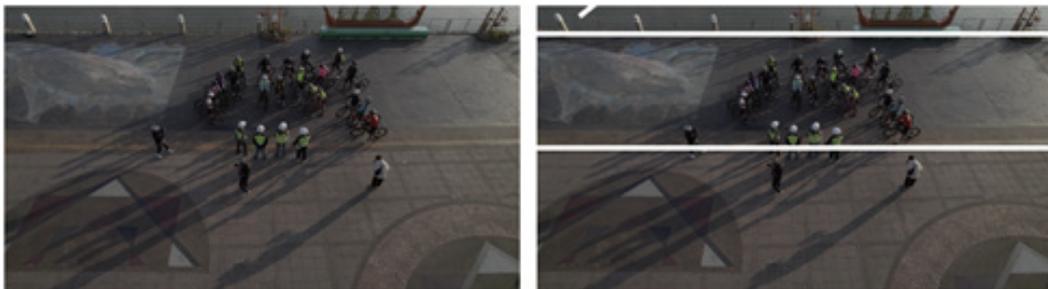

ภาพที่ 3 ภาพจากโดรนในขณะที่นักบินกำลังบินจักรยานริมแม่น้ำ

จากภาพที่ 2 เป็นภาพในระหว่างที่นักปั่นกำลังปั่นจักรยานผ่านทางโค้ง ซึ่งการใช้โดรนถ่ายภาพนี้ออกมาทำให้องค์ประกอบเส้นนำสายตาที่มีลักษณะโค้งรูปตัว “S” ช่วยส่งเสริมวัตถุ หรือนักปั่นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากนี้จังหวะของการจับภาพ จำเป็นต้องรอให้นักปั่นได้ปั่นจักรยานมาถึงขอบจุดตัดสามส่วนเพื่อให้ได้องค์ประกอบของภาพที่สมบูรณ์ ทำให้ภาพมีความน่าสนใจ และเนื้อหาในภาพทำให้เห็นสภาพแวดล้อมด้านข้างถนนอย่างชัดเจน หรือจะเป็นโค้งที่นักปั่นได้ปั่นผ่านมา

จากภาพที่ 3 เป็นภาพที่นักปั่นกำลังปั่นจักรยานริมแม่น้ำในช่วงเช้า ซึ่งเรื่องของแสงเงาก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้ภาพถ่ายจากโดรนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเงามีลักษณะใหญ่กว่าวัตถุ ในขณะที่สภาพแวดล้อมโดยรอบ เช่น บ้าน ต้นไม้ ยังมีขนาดคงเดิม นอกจากนี้เส้นนำสายตายังคงเป็นองค์ประกอบหลักของภาพ

2. ภาพระยะกลางมุมสูง ลักษณะของภาพเป็นลักษณะที่เห็นวัตถุชัดขึ้น ความสูงของการบินไม่ได้สูงมาก อยู่ในระดับ 6 – 10 เมตร พร้อมทั้งตั้งกล้องส่องประมาณ 45 องศา ทำให้เห็นวัตถุชัดขึ้น และกริยาท่าทางของนักปั่นชัดเจนขึ้น แต่สภาพแวดล้อมโดยรอบจะดูน้อยกว่าลักษณะที่ 1 ซึ่งองค์ประกอบหลักยังคงเป็นการใช้เส้นนำตาเช่นเดิม แต่การจับจังหวะของภาพจะมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากกริยาของวัตถุจะชัดขึ้น

ภาพที่ 4 ภาพจากโดรนในขณะที่นักปั่นกำลังประชุมเกี่ยวกับเส้นทาง

จากภาพที่ 4 เป็นภาพขณะที่นักปั่นกำลังประชุมเกี่ยวกับเส้นทาง เป็นการจัดองค์ประกอบให้มีความสมดุลของภาพสวยงาม แต่เนื่องจากข้อจำกัดในช่วงที่ลมแรง ทำให้การควบคุมโดรนให้อยู่ในลักษณะที่ต้องการนั้นเป็นไปได้ยาก ซึ่งเป็นข้อจำกัดอีกอย่างของภาพจากโดรน เพราะไม่สามารถต้านแรงลมที่มีกำลังสูงได้ อย่างไรก็ตามจากภาพทำให้เห็นกริยา ลักษณะของการยืนประชุมเส้นทางกันอยู่ แต่ก็ยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควรด้วยอุปสรรคของธรรมชาติ

ภาพที่ 5 ภาพจากโดรนในขณะที่นักปั่นเพิ่งเริ่มปั่นในยามเช้า

จากภาพที่ 5 เป็นภาพขณะที่นักปั่นเพิ่งเริ่มปั่นจากจุดเริ่มต้นในยามเช้า โดยในภาพความสูงของโดรนอยู่ในระดับของชั้นที่สามของบ้าน ทำให้เห็นนักปั่นชัดเจนขึ้น และใช้เส้นนำสายตาของขอบถนนเป็นองค์ประกอบหลัก รวมถึงความสมดุลซ้ายขวา

ภาพที่ 6 ภาพจากโดรนในขณะที่นักปั่นได้ปั่นผ่านทางโค้ง

จากภาพที่ 6 เป็นภาพขณะนักปั่นได้ปั่นผ่านทางโค้งซึ่งเป็นระยะกลาง หากเปรียบเทียบกับภาพระยะไกลจะสังเกตได้ว่า สามารถเห็นลักษณะของนักปั่นชัดเจนขึ้น แต่จะเห็นสภาพแวดล้อมโดยรอบน้อยลง และใช้เส้นนำสายตาเป็นขอบถนน เพื่อให้ให้นักปั่นมีความชัดเจนขึ้น

ภาพที่ 7 ภาพจากโดรนในขณะที่นักปั่นได้ปั่นผ่านเส้นทางชุมชน

จากภาพที่ 7 เป็นภาพขณะที่นักปั่นได้ปั่นผ่านเส้นทางชุมชน โดยเส้นทางปั่นนั้นมีลักษณะแคบ และมีชุมชนอยู่ด้านข้าง และด้วยขนาดของโดรนมีขนาดเล็กจึงทำให้สามารถแทรกเข้าไปได้ ซึ่งทำให้ได้มุมมองที่มีความน่าสนใจ และมองเห็นเส้นทางด้านหน้าของนักปั่น เส้นนำสายตายังคงเป็นองค์ประกอบหลักของภาพ พร้อมกับการจัดวางวัตถุให้สมดุลอยู่ตรงกลาง และรักษาความสมดุลซ้ายขวา

3. ภาพระยะกลางมุมบน เป็นลักษณะของการบินโดรนเหนือวัตถุ ตั้งฉาก 90 องศา กับพื้น ซึ่งจะทำให้เห็นวัตถุในลักษณะมองจากเพดาน หรือมองจากบนฟ้าลงมา ซึ่งในการถ่ายทริปจักรยาน นั้น การถ่ายภาพด้วยระยะกลาง โดยบินโดรนสูงไม่มากจะทำให้เห็นกริยาของวัตถุ หรือนักปั่น จักรยานได้ และทำให้เกิดภาพที่มีมุมมองที่น่าสนใจ ซึ่งจากภาพที่ 8 เป็นภาพขณะที่นักปั่นกำลังปั่น อยู่ริมถนน แต่การจัดองค์ประกอบของภาพเป็นการเอียงตัวถนนให้เฉียงขึ้นในภาพ เพื่อให้ได้มุมมองที่แตกต่างออกไป และมีถนนเป็นองค์ประกอบเส้นนำสายตาตามธรรมชาติด้วยอยู่แล้ว ดังนั้น ภาพจึงให้ความรู้สึกเหมือนกำลังปั่นขึ้นทางชัน

ภาพที่ 8 ภาพจากโดรนในขณะที่นักปั่นกำลังปั่นอยู่ริมถนน

ภาพที่ 9 ภาพจากโดรนในขณะที่นักปั่นกำลังปั่นอยู่ริมถนน

จากภาพที่ 9 เป็นภาพในขณะที่นักปั่นกำลังปั่นอยู่ริมถนนเช่นเดียวกัน แต่มีการจัดองค์ประกอบของเส้นนำสายตาที่แตกต่างออกไปจากเดิม โดยการทำให้แนวของเส้นนำสายตาเป็นแนวราบเส้นตรงดูมีความเรียบง่าย แต่ในขณะเดียวกันระหว่างการถ่าย จำเป็นต้องบินโดรนแล้ววางเฟรมไว้ล่วงหน้า รอจังหวะที่จักรยานปั่นผ่านแล้วถึงกดชัตเตอร์จากตัวควบคุม เพื่อให้ได้ภาพตามที่ต้องการ

ภาพถ่ายจากโดรนทั้ง 9 แสดงให้เห็นถึงลักษณะของสุนทรียะที่เกิดขึ้น ผ่านการสร้างงานภาพถ่ายในมุมมองใหม่ผ่านการใช้อองค์ประกอบของภาพในการทำให้ภาพดูน่าสนใจ และด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น โดรนทุกตัวจะถ่ายในระยะไกลจึงทำให้ภาพที่ได้มีลักษณะเฉพาะ ทั้งยังการบินเหนือศีรษะหรือในการเก็บภาพเพื่อให้เห็นสภาพแวดล้อมโดยรอบ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นลักษณะพิเศษของภาพถ่ายที่ได้จากโดรน ทั้งนี้ การใช้โดรนถ่ายภาพยังมีข้อจำกัดในบางประการที่ทำให้ไม่สามารถถ่ายภาพที่ต้องการได้ เช่น สภาพอากาศที่มีลมหรือฝน รวมไปถึงคุณภาพของภาพ ซึ่งเซนเซอร์ยังมีขนาดเล็กสำหรับโดรนที่มีขนาดเล็กทำให้คุณภาพของภาพที่ได้ก็สามารถใช้งานได้อย่าง

จำกัด อีกทั้งในสถานที่บางสถานที่ก็ไม่สามารถทำการบินได้ เนื่องจากถูกจำกัดจากโปรแกรมเพราะเป็นสถานที่ใกล้สนามบิน หรือชายแดน อย่างไรก็ตาม มุมมองที่ได้จากการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่าย นักปั่นจักรยานทางไกลโดยโดรน ซึ่งสามารถจำแนกออกมาได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ ภาพถ่ายระยะไกล มุมสูง ภาพถ่ายระยะกลางมุมสูง และภาพถ่ายระยะกลางมุมบน

บทสรุป

การถ่ายภาพด้วยโดรนมีสุนทรียะเฉพาะตัว เนื่องจากมุมมองส่วนใหญ่เป็นมุมสูง ถึงแม้จะสามารถถ่ายมุมระดับสายตา หรือมุมต่ำได้แต่ก็ไม่นิยมเนื่องจากกล้องทั่วไปก็สามารถถ่ายได้ และได้คุณภาพของภาพที่ดีกว่าภาพที่ได้จากโดรนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้การถ่ายภาพโดรนจำเป็นต้องมีทักษะเฉพาะทาง เช่น ทักษะควบคุมการบิน เครื่องบินบังคับวิทยุ และความรู้เรื่องกฎหมายต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัยของผู้ทำการบิน และผู้อื่น

สุนทรียะในการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายมุมสูงจากโดรน การจัดองค์ประกอบภาพส่งผลต่อผลงานภาพถ่าย ดังที่ ญัฐวดี สิงห์หนองสง (2022) กล่าวว่า การใช้เส้น (Line) เข้ามาเป็นองค์ประกอบในการถ่ายภาพ เพื่อให้นำสายตาของผู้ชมไปยังวัตถุหรือสิ่งที่ช่างภาพต้องการสื่อสาร การใช้เส้นนำสายตาทำให้ภาพดูมีมิติมากขึ้น โดยเราสามารถเลือกใช้ได้ทั้งเส้นตรง เส้นนอน เส้นทแยงเส้นโค้ง และ Richard Garvey – Williams (2015) กล่าวว่า “ทิศทางของเส้น” เส้นมีพลังในการชี้ทิศทางให้ดวงตาผู้ชมภาพ ดังนั้น “เส้นนำสายตา” คือวิธีที่ดีที่สุดที่จะดึงความสนใจของผู้ชมไปยังจุดเด่นของภาพ เส้นไม่จำเป็นต้องเป็นเส้นจริง ๆ หรือเป็นเส้นต่อเนื่อง เช่นเดียวกับการถ่ายภาพด้วยโดรน สิ่งที่เห็นชัดที่สุดขององค์ประกอบภาพที่เกิดขึ้น คือเส้นนำสายตา เนื่องด้วยลักษณะของกล้องโดรนที่อยู่สูงทำให้การจัดองค์ประกอบภาพโดยการใช้เส้นนำสายตา เป็นสิ่งที่เรียกได้ว่ามีลักษณะเป็นธรรมชาติที่ต้องมี และนับเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะของการถ่ายภาพจากโดรน นอกจากนี้การจัดองค์ประกอบภาพที่ดียังส่งผลต่อการนำภาพมุมสูงไปใช้ประโยชน์ในงานด้านการสื่อสาร

นอกจากนี้ประเด็นในข้อจำกัดของการถ่ายภาพจากโดรนมี 2 ประเด็น คือ ข้อจำกัดทางธรรมชาติ ด้วยแรงลม แสงแดด คือสิ่งที่ช่างภาพไม่สามารถควบคุมได้ และด้วยบริบทของเนื้อหาเป็นกิจกรรม จึงเสี่ยงไม่ได้ที่จะต้องถ่ายภาพบันทึกความทรงจำในช่วงเวลานั้น และยอมรับกับสภาพแสงหรือสภาพแวดล้อมที่ได้มาในช่วงเวลานั้น อีกประเด็นคือเรื่องของมุมมองภาพของโดรน ถึงแม้ว่าโดรนจะมีอิสระในการถ่ายภาพมุมสูง แต่ส่งผลให้การสื่อสารของภาพยังไม่ชัดเจนเท่ากับภาพที่ได้จากการถ่ายภาพพื้นดิน ดังนั้น การถ่ายภาพโดรนจึงเป็นสุนทรียะที่มีความเฉพาะตัว เน้นการสื่อสารสภาพแวดล้อมของวัตถุมากกว่าตัววัตถุ

บรรณานุกรม**ภาษาไทย**

กิตติธัช ศรีฟ้า. (2565). หลากสีสันโลกใต้ท้องทะเล. *วารสารนิเทศสยามปริทัศน์*, 21(1), 268–281.

ณัฐวุฒิ สิ่งทงองสงวง. (2565). มนต์เสน่ห์แห่งการบันทึกภาพพลุ. *วารสารนิเทศสยามปริทัศน์*, 21(2), 77-89.

ภาษาอังกฤษ

Boger, R., Low, R., and Nelson, P., (2020). Identifying hurricane impacts on Barbuda using citizen science ground observations, drone photography and satellite imagery. *The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*. DOI:10.5194/isprs-archives-XLII-3-W11-23-2020

Germen, M. (2016). Alternative cityscape visualisation: drone shooting as a new dimension in urban photography. *Electronic Visualisation and the Arts*, (EVA 2016), London: UK.

Hollman, V. C. (2020). Drone Photography and the Re-aestheticisation of Nature. In Schelhaas, B., Ferretti, F., Reyes Novaes, A., Schmidt di Friedberg, M. (Eds.), *Decolonising and Internationalising Geography.: Essays in the History of Contested Science*. Cham: Springer International Publishing.

Lauren Alex O’Hagan & Elisa Serafinelli. (2022). Transhistoricizing the Drone: A Comparative Visual Social Semiotic Analysis of Pigeon and Domestic Drone Photography, *Photography and Culture*, 2022, 1-25. DOI: 10.1080/17514517.2022.2116899

Richard Garvey–Williams. (2015). *Mastering Composition: The Definitive Guide for Photographers*. UK.: Ammonite Press.

Stichelbaut, B. (2006). The application of First World War aerial photography to archaeology: *The Belgian images*. *Antiquity*, 80(307), 161-172. doi:10.1017/S0003598X00093339

ระบบออนไลน์

Yi-Ling Chen, Wei-Tse Lee, Liwei Chan, Rong-Hao Liang, & Bing-Yu Chen. (2015). Direct view manipulation for drone photography. *SIGGRAPH Asia 2015 Posters (SA ‘15)*. Association for Computing Machinery, New York, USA, Article 23, 1. Retrieved from <https://doi.org/10.1145/2820926.2820945>